

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

De J42 houdt de jeugd op alle onderdelen in de gaten

19 mei 2016

Op 19 mei was er weer een netwerkbijeenkomst voor alle regiomanagers Jeugd om kennis en ervaring uit te wisselen rondom de implementatie van de Jeugdwet. Dit keer waren de geagendeerde ontwerpen erg divers: van robuust opdrachtgeverschap tot pleegzorg. Van specialistische bovenregionale jeugdhulpfuncties tot het kwaliteitskader Jeugd.

Robuust opdrachtgeverschap

Er werd de oproep uit het netwerk gedaan om bestuurders meer mee te nemen in de ambtelijke dilemma's en werking van de backoffice, inkoop en uitvoering. Op heel veel plaatsen gaat het goed met de inkoop, maar er moet ook veel achteraf worden gelijmd. Hier had vooraf bestuurlijk op geacteerd kunnen worden, bijvoorbeeld door meer aan te sturen op (boven)regionaal en/of integraal inkopen van jeugdhulp. Bestuurders moeten hiervoor meer kennis krijgen van de inkoop van de jeugdhulp, waardoor de inhoud weer leidend kan worden bij politieke beslissingen en regionale samenwerking. De J42 zou hier als platform voor kunnen dienen. Het netwerk herkent dit knelpunt en wil zich er graag voor inzetten. Sommige regio's doen dit al. Zo hebben de gemeenten uit de regio Haaglanden gezamenlijk discussies gevoerd over de bedoeling van de jeugdwet en hier een gezamenlijke visie op geschreven.

Vragen en/of opmerkingen? Mail Geert Schipaanboord (geert.schipaanboord@vng.nl)

Positionering en bekostiging Integrale Vroeghulp

Integrale Vroeghulp (IVH) is een lokaal interdisciplinair ketennetwerk voor de ondersteuning en diagnostisering van jonge kwetsbare kinderen. De VNG krijgt veel vragen over bekostiging van dit netwerk. Daarom verzamelt de landelijk coördinator IVH nu goede voorbeelden om dit adequaat te regelen. Deze voorbeelden kunnen gedeeld worden via [de community van Integrale Vroeghulp](#) en/of ook op [de thema website van de VNG](#). Verder maken de netwerken zelf zich zorgen of ouders het wijkteam wel weten te vinden aangezien het aantal IVH casussen terugloopt, maar niet duidelijk is of het wijkteam deze casuïstiek wel oplost. Mogelijk komt hier een onderzoek naar.

Vragen en/of opmerkingen? Mail Susan Osterop (susan.osterop@vng.nl)

'Van contract tot controle'

In 2014 is de keten van contract naar controle parallel aan elkaar uitgewerkt. Om de backoffice te stroomlijnen, heeft i-SD drie uitvoeringsvarianten van drie bekostigingsmodellen voor de hele keten uitgewerkt. Veel gemeenten hebben hier op meegedacht. In de praktijk werken veel aanbieders met meerdere varianten. In regio's krijg je daarom altijd mengvormen, maar drie varianten is beter behapbaar voor aanbieders dan honderd. Deze gedachtegang is ook goed om bestuurders in mee te nemen, want anders blijft er geen energie en geld over voor de echte transformatie. Verder wordt er door i-SD gewerkt aan een herijking van het landelijk controleprotocol. Bij de herijking van het landelijk controleprotocol wordt nagedacht over de positie van de lokale accountant.

Vragen en/of opmerkingen? Mail Geert Schipaanboord (Geert.schipaanboord@vng.nl)

Zorgcontinuïteit instellingen & borgen bovenregionale regie

De VNG signaleert overkoepelende problemen. Zo zijn er een aantal gespecialiseerde instellingen die de aansluiting op de regio's lastig kunnen maken en daardoor problemen ten aanzien van zorgcontinuïteit ondervinden. Marion Smit heeft de decentralisatie jeugd vanuit het Rijk gecoördineerd en daarna de PGB problematiek. Nu is zij aangesteld als kwartiermaker om het bovenregionale zorglandschap vorm te geven met oog voor samenwerking tussen regio's, zorgcontinuïteit en -afbouw. Zij zal eerst haar opdracht aanscherpen in samenwerking met gemeenten, aanbieders, Rijk en TAJ. Een groepje regiomanagers heeft zich in aangemeld om met haar mee te denken. Hierna werkt zij een voorstel uit voor de borging van de regionale regie en zet zij een proces in gang voor de uitwerking van toekomstscenario's om tot verdere uitwerking van 'Ruimte voor jeugdhulp' te komen en een proces van verantwoorde herordering van het zorglandschap mogelijk te maken. Dit alles in goede afstemming met de samenhangende programma's van de positionering van de gecertificeerde instellingen, de verbetering van Veilig Thuis en de inrichting van de administratie (ISD). In de tussentijd zet zij zich in rondom urgente en specifieke casussen.

Ten aanzien van de huidige casuïstiek wordt hier landelijk op geacteerd door een bovenregionaal kernteam in te richten en te zorgen dat betalings- en communicatiestromen op gang komen. Onder andere met handreikingen voor wethouders voor de communicatie naar raadsleden. Oproep van netwerk is om ook naar ambtenaren te communiceren, zodat de ondersteuning naar wethouders optimaal is. Daarnaast zien ze graag een duidelijk advies van de VNG gecommuniceerd naar gemeenten. Gemeenten hebben namelijk het idee dat ze moeten acteren op de kinderen die in zorg zitten bij een instelling die op omvallen staat. Op 24 mei komt een mailing die ook naar de J42 gaat.

Vragen en/of opmerkingen? Mail Ingeborg Visscher (Ingeborg.Visscher@vng.nl)

Pleegzorg: de kracht van een tijdelijk ander thuis!

Onderzoeker en adviseur Mariska de Baat van het NJI neemt het netwerk mee in de organisatie en inhoud van de pleegzorg. De powerpoint geeft hierop een heldere toelichting. Pleegzorg past mooi in de transformatiegedachte. Aangezien er nog steeds een stijging is in uithuisplaatsingen en in de afbouw van residentiële zorg zijn er meer gezinshuizen en pleeggezinnen nodig. Hierdoor worden meer kinderen met complexere problematiek in gezinnen geplaatst. Dat vraagt om meer ambulante begeleiding door gemeenten. Ook voor de ouders.

Om een pleegzorgplaatsing tot een succes te maken voor een kind moet er geïnvesteerd worden in geschikte pleegouders en moet het perspectief en de continuïteit voor kinderen helder zijn. Gemeenten kunnen hieraan bijdragen door dit op te nemen in hun visie op pleegzorg, hun beleid te koppelen aan de inkoop en een goede toegang tot pleegzorg te hebben (kennis bij de toegang). Tenslotte is het belangrijk om een integraal aanbod te hebben. Pleegzorg gaat namelijk niet alleen over ondersteuning en zorg voor het kind, maar ook voor de ouders. Daarnaast gaat het ook over vervoer, vrije tijd en onderwijs. Verder kijken alle partijen nog erg naar elkaar. Gemeenten kunnen hier beter regie over voeren en de verbinding zoeken met pleegzorgaanbieders. Het netwerk zoekt nog naar handreikingen om de pleegzorg integraal te regelen en bekostigd te krijgen. Het NJI gaat hiermee aan de slag. Onder andere door Learn&Shares met gemeenten, pleegzorgaanbieders en Divosa te gaan organiseren.

Vragen en/of opmerkingen? Mail Mariska de Baat (m.debaat@nji.nl)

5. Kwaliteitskader Jeugd

Marion van der Blik is eind vorig jaar al in de J42 geweest om het netwerk mee te nemen in de vorming van het kwaliteitsbeleid op landelijk niveau. Marion neemt namens de gemeenten deel aan

het programma Professionalisering Jeugdhulp en Jeugdbescherming. Dit programma werkt de kwaliteitseisen uit de jeugdwet uit en bestaat uit drie programmaliijnen: de ontwikkelagenda, het kwaliteitskader in de praktijk en beroepsontwikkeling. De rol van gemeenten ten aanzien van het programma is die van financier, opdrachtgever en/of werkgever. In dit kader zijn diverse gemeenten en de VNG lid van de stuurgroep, het programmateam en de werkgroep, die gaat over de ontwikkelagenda. Het belang van het programma zit hem in de juiste invoering van het kwaliteitskader, stimuleren van de professionalisering van de jeugdhulp inclusief de registratie van jeugdhulprofessionals.

Op dit moment is er een nieuwe versie van het kwaliteitskader, die op een aantal gebieden verfijnd is en aandacht heeft voor drie bewegingen: professionalisering is meer dan registratie, MBO professionals leveren ook een bijdrage (zonder in het kader te zijn opgenomen) en werken onder verantwoordelijkheid van of in combinatie met een geregistreerd professional. Alle aanbieders moeten dit kader volgen, maar een kwaliteitscheck inbouwen in voortgangsgesprekken met aanbieders is aan te raden. Zo hadden in Zuid Limburg alle aanbieders het kader in het contract ondertekend, maar 16% heeft het actief ingevuld. Een verdere toelichting op het kwaliteitskader is te vinden in de PowerPoint van de bijeenkomst. De regio's kunnen zich vinden in het nieuwe kwaliteitskader, maar hebben nog wel behoefte aan handvatten om aan te tonen dat aanbieders met het kader en de daaruit voortvloeiende richtlijnen bezig zijn. Vanuit het programma wordt er nu nagedacht over bijvoorbeeld visitatie. Kwaliteit heeft echter ook een prijs. Inzicht in de kosten maakt het mogelijk om regionaal met aanbieders in gesprek te gaan.

Ander nieuws op kwaliteitsgebied is dat de werkgroep kwaliteit en toezicht is verbreed naar de WMO met een langer termijn agenda. Deze werkgroep buigt zich ook over de standaardisering en uitbreiding van outcome criteria. Dit wordt een keer apart behandeld tijdens een J42. Verder begeleidt de werkgroep cliëntervaringsonderzoeken. Bij het uitvoeren van cliëntervaringsonderzoek wordt door het netwerk als knelpunt ervaren dat gemeenten geen inzicht krijgen in de kinderen die geheim in zorg zitten en dus niet benaderd moeten worden. Ze horen graag van de VNG of er een oplossing is. Momenteel is deze er niet, maar hij wordt uitgewerkt in de pilots die nu rondom de cliëntervaringsonderzoeken binnen gemeenten lopen (een uitgebreide toelichting op de omgang met cliënten die anoniem in zorg zitten, is te vinden in de bijlage die verstuurd wordt bij het verslag). Tenslotte ontwikkelen de richtlijnen zich verder en wordt onderzocht waar de autorisatie van de richtlijnen belegd moet worden. Een memo hierover wordt meegezonden met het verslag.

Vragen en/of opmerkingen? Mail Marion.vanderblik@vng.nl

Tenslotte:

De Meicirculaire wordt in veel opzichten niet spannend. Er zijn vooral veel plussen voor de gemeenten: een forse indexatie, de ouderbijdrage en compensatie woonplaatsbeginsel ten aanzien van voogdij.

Vragen en/of opmerkingen? Mail Melchior Kerklaan (Melchior.Kerklaan@vng.nl)